

Bilag H

Hjælpepostformat

Forord

Hjælpepostformat til danMARC2 er baseret på USMARC, men bearbejdet for danske forhold, så det kan anvendes sammen med danMARC2. Del 1: Navneformer og emneord er udarbejdet på grundlag af *USMARC Format for Authority Data*. Del 2: Klassifikationsdata er udarbejdet på grundlag af *USMARC Format for Classification Data*.

Hjælpepostformatet er udarbejdet af en ad hoc-gruppe under Katalogdataudvalget:
Bjarne Christensen, Syddansk Universitetsbibliotek, Odense, *Kirsten Strunck*, Biblioteksstyrelsen (redaktør), fra 2002 *Charlotte C. Pedersen*(redaktør) og *Susanne Thorborg*, Dansk BiblioteksCenter.

26. marts 2002

Hjælpepostformat. Del 1 : Navneformsposter, titelposter, emneordsposter

INDLEDNING

Indhold

Hjælpepostformatets del 1 indeholder format til personnavne, korporationsnavne, titler og emneord samt noter til disse. Felterne til titler og emneord er i overensstemmelse med de normative titler og de emneordssystemer, som hovedformatet understøtter.

Formatets opbygning og forholdet til USMARC

I sin opbygning svarer hjælpepostformatet til danMARC2 med en ramme med feltkode og delfeltkoder, en kommenterende tekst og sidst eksempler. Hvor det ikke har været i konflikt med danMARC2 er anvendt de samme feltkoder og delfeltkoder som i USMARC. DanMARC anvender generelt flere delfelter end USMARC. Endnu flere kommer til, fordi værdier fra indikatorerne skal lægges over i delfelter.

Fra USMARC er så vidt muligt medtaget alle de felter, der er obligatoriske samt nogle af de valgfri. I de felter og delfelter, som er overtaget, er der ikke ændret noget ved det indholdsmæssige.

Formatets anvendelsesområde

Hjælpepostformatet er tænkt til at kunne håndtere poster med navneformer på personer, korporationer, titler og emneord. Det er udarbejdet ud fra en forestilling om et nationalt autoritetsregister, som kan udveksle poster med udlandet, men det kan også anvendes lokalt eller f.eks. i et regionalt fællessystem.

Den vedtagne navneform inddateres i felt 1XX. Ikke vedtagne navneformer inddateres i 4XX felterne og kan således danne udgangspunkt for se-henvisninger med navneformen i 1XX som henvisningsmål.

Navneformer, der kan give anledning til se også-henvisninger inddateres i 5XX-felterne med navneformen i 1XX som henvisningsmål.

Det understreges, at hjælpepostformatet kun må indeholde identificerede former, dvs. at man har konstateret det er samme person, korporation, etc.

Oversigt over danMARC2 til hjælpeposter

Begreberne postetiket og adresseliste findes ikke i danMARC2s hjælpepostformat, som på det punkt følger hovedformatet. I USMARC er postetiket og adresseliste positionsbestemte koder. Postetiketten (i USMARC: leader) består af 24 tegn og adresselisten (i USMARC: directory) af 12 tegn. Ved konvertering til USMARC skal

ikke anvendte positioner i postetiket og adresseliste have maskingenereret de krævede tegn, enten 0 (nul) eller blanktegn.

001-090	Numre og koder
1XX	Vedtagne former
4XX	Ikke vedtagne former eller se-henvisninger
5XX	Se også-henvisninger
667-680	Noter
880	Data i andet tegnsæt

For yderligere oplysninger om det danske format, se danMARC2, 2. udgave.

Delfelter med fast betydning i hjælpepostformatet

Delfelt *å, feltnumerator, anvendes til at knytte to eller flere felter i samme post sammen. Delfeltet er nævnt i mange af hjælpepostformatets felter, men kan principielt anvendes i alle felter.

Delfelt *å står først i feltet og indeholder et tal fra 1 og opefter. Delfelt *å kan gentages.

Verifikation (i USMARC: authentication). Da det er meningen, at hjælpepostformatet også i givet fald skal kunne anvendes til et nationalt autoritetsregister med henblik på udveksling med udlandet, er betydningen af verifikationsdelfelter og -koder strammet i forhold til hovedformatet. De inddateres sidst i feltet.

Et tomt *delfelt *0* knyttet til et felt betyder, at det er en form, der anvendes i nationalbibliografien.

Delfelt *2 anvendes i emne datafelter og indeholder oplysninger i form af en kode for det anvendte emneordssystem. Koden skal godkendes af Katalogdataudvalgets Sekretariat, før den tages i brug.

Delfelt *9 anvendes i klassifikationsdatafelter og indeholder oplysninger i form af en kode for det anvendte klassifikationssystem. Koden skal godkendes af Katalogdataudvalgets Sekretariat, før den tages i brug.

Alfabetiseringsangivelse

Når data i et givet delfelt skal sorteres (alfabetiseres) anderledes end tegn for tegn fra venstre mod højre, anvendes alfabetiseringssymbol eller alfabetiseringsdelfelt.

Alfabetiseringssymbol

Et specielt tegn (et alfabetiseringssymbol) angiver, hvor alfabetiseringen i et givet delfelt skal starte. Som alfabetiseringssymbol anvendes □ (hexadecimalt: A4).

Alfabetiseringsdelfelt

Et alfabetiseringsdelfelt er betegnet med et stort bogstav (A-Ø) og skal umiddelbart efterfølges af en delfeltkode med det tilsvarende lille bogstav.

100 *A lacour *a La Cour *h Inger
100 *a Frederik *E 9 *e IX *f konge af Danmark

Der kan i princippet anvendes alfabetiseringsdelfelt foran ethvert delfelt i en post. I praksis anvendes alfabetiseringsdelfeltet, hvor flere ord skal alfabetiseres som ét ord eller bogstaver skal sorteres som tal.

Lokale felter og delfelter

Ønskes formatet udbygget til lokalt brug, anbefales det at anvende bogstavfeltkoder, dvs. feltkoder der består af bogstaver eller en kombination af bogstaver og tal.

Et delfelt *& er i alle felter reserveret til lokal anvendelse.

Ingen andre felter eller delfelter inden for intervallet 001-880 må anvendes til rent lokale oplysninger.

Der bør desuden ikke anvendes lokale feltkoder til information, hvortil der er defineret fælles feltkoder i formatet.

Tegnsæt

Som tegnsæt anvendes ISO 8859-1, også kaldet latinsk alfabet nr. 1. Det er et 8-bit tegnsæt med plads til 256 forskellige tegn, idet der dog kun er defineret 190 forskellige grafiske tegn (synlige tegn). For at kunne anvende ISO 8859-1 til bibliografiske data har 3 tegn fået en speciel betydning:

- * delfeltkode (hexadecimal værdi 2A)
- @ skiftænøgle (hexadecimal værdi 40)
- alfabetiseringsmærke (hexadecimal værdi A4)

Skiftænøglen anvendes for at give plads for andre tegn inden for rammerne af ISO 8859-1. Som referencetegnsæt anvendes principielt ISO 10646, som er et 4-dimensionalt tegnsæt med over 4 milliarder tegn-muligheder. Foreløbig anvendes 2 dimensioner, kaldet BMP - Basic Multilingual Plane, og et fremmed tegn angives på formen: @2030, hvor de første 2 tegn, dvs 20 (hexadecimal værdi), angiver grundplanen, medens de sidste 2 tegn, dvs. 30, angiver tegnets placering i planen. Som (enkelte) eksempler på grundplaner kan nævnes:

- 00 Basic Latin, Latin-1 Supplement (= ISO 8859-1)
- 01 Latin Extended-A, Latin Extended-B
- 04 Cyrillic
- 05 Armenian, Hebrew (Basic and Extended)
- 22 Mathematical Operators

4E CJK Unified Ideographs (Chinese, Japanese, Korean)

9F CJK Unified Ideographs (Chinese, Japanese, Korean)

Skellen mellem gammel dansk å (Søndergaard) og dobbelt aa (dataanalyse) kodes specielt:

@å Lille gammelt å (aa)

@Å Stort gammelt Å (Aa)

Meget specielle tegn, som ikke kan genfindes i ISO 10646, kodes ved at angive den hexadecimale værdi for tegnet i fællestegnsættet med et foranstillet U, fx

@UF9 Upadhmaniya

Hvis de tre tegn med speciel betydning anvendes med deres normale betydning kodes de således:

@@ commercial at

@* asterisk

@¤ currency sign

Kontroltegn som fx Start of Text, End of Text, Backspace, Line Feed og Tape Mark gøres synlige, idet tegnenes placering i ISO 10646 overføres til de tilsvarende ledige positioner i ISO 8859-1, hvorved de kan udskrives som henholdsvis @0002, @0003, @0008 @000A og @0013.

En danMARC-hjælpepost har følgende liniebillede:

@0002

[ID-nummer]

001 *a .....

004 *r ..... *x ...

008 *p ..... *v...

100 *a ..... *h ...

@0003

Vedligeholdelse af danMARC2s hjælpepostformat

Anmodning om nye koder, ændringer eller tilføjelser til hjælpepostformatet sker som for hovedformatet ved skriftlig henvendelse til

Katalogdataudvalgets Sekretariat
Biblioteksstyrelsen
Nyhavn 31 E
1051 København K

På Biblioteksstyrelsens hjemmeside findes særlige blanketter til henvendelse om rettelser i danMARC2.

Katalogdataudvalget tager stilling til oprettelsen af nye koder eller ændring af eksisterende.

Felt 001 Postens ID-nummer

Feltet kan **ikke** gentages

a	Postens ID-nummer (hos dataproducenten)
b	Dataproducentens biblioteksnummer
c	Ajourføringstidspunkt (ååååmmddttmmss)
d	Første oprettelsesdato (ååååmmdd)
e	Tegnsæt
f	Format
g	Filnavn
o	Oprindeligt format
t	Nummersystem for ID-nummer

Felt 001 delfelterne *a og *f er obligatoriske i alle posttyper og på alle katalogiseringsniveauer.

Delfelt *a indeholder postens ID-nummer (identifikationsnummer) og udfyldes af dataproducenten, dvs. det bibliotek eller den instans, som opretter posten. ID-numrene skal kunne arbejde sammen med ID-numrene i de bibliografiske poster. Delfeltet er af variabel længde (men kan gøres længdefast i et givet edb-system).

Øvrige delfelter *b-*t er defineret af udvekslingshensyn. Ved kopiering til genbrug vil disse delfelter være informative.

Delfelt *c og *d er opbygget således:

åååå = år
mm i denne position = måned
dd = dag
tt = time
mm i denne position = minutter
ss = sekunder

Delfelt *f indeholder en kode for format. *Delfeltet er obligatorisk af hensyn til udveksling af poster.* Hjælpepostformater anmeldes til Katalogdataudvalgets Sekretariat. Der anvendes følgende koder i hjælpepostformatet:

a	danMARC2 hjælpepostformat
f	FORMKAT

Delfelt *o indeholder en kode for det format, der er konverteret fra. Der anvendes samme koder som i delfelt *f.

Felt 002 Tidligere Faustnummer eller decentralt ID-nummer (DBC)

a	Tidligere centralt Faustnummer
b	Dataproducents biblioteksnummer
c	Decentralt Faustnummer
d	Andet decentralt ID-nummer
t	Nummersystem for ID-nummer i delfelt *d eller leverandørkode
x	Delfelt b og c konkateneret eller b og d konkateneret

Felt 002 er forbeholdt DBC.

Felt 004 Kode for poststatus og posttype

Feltet kan **ikke** gentages

r		Kode for poststatus
a		Kode for posttype (hierakisk)
x	G	Kode for hjælpeposttype

Felt 004 er obligatorisk i alle posttyper og på alle katalogiseringsniveauer.

Delfelt *r Kode for poststatus

Der anvendes følgende koder:

n	Ny post
c	Rettet post
d	Post, der udgår

Delfelt *x Kode for hjælpeposttype

Der anvendes følgende koder:

m	Emneordspost
n	Navneformspost (person- eller korporationsnavn)
t	Titelpost
w	Tesauruspost (<i>FORMKAT</i>)
y	Relationspost (<i>FORMKAT</i>)
z	Navneformspost (<i>FORMKAT</i>)

Felt 008 Generelle søgekoder for hjælpeposter

Feltet kan **ikke** gentages

p	Kode for translitterations/transskriptionssystem
t	Kode for bibliografisk kategori
v	Kode for katalogiseringsniveau

Delfelt *p Kode for translitterations/transskriptionssystem

Koder fås hos Katalogdataudvalget ved henvendelse til sekretariatet.

Følgende koder er defineret:

Ældre russisk og andre slaviske sprog med kyrillisk alfabet:

c1	DS 378:1953 Transliteration af kyrilliske bogstaver
c2	ISO 9:1995 Translation of Cyrillic characteres - Slavic and Non-Slavic languages
cf	Folkebiblioteksregler
c3	ALA-LC Russian

Japansk skrift:

d1	ISO 3602:1989 Romanization of Japanese (Kana script)
d3	ALA-LC Japanese

Kinesisk skrift:

e1	ISO 7098:1991 Romanization of Chinese
e3	ALA-LC Chinese

Det arabiske alfabet:

f1	ISO 233:1984 Arabic language - Stringent transliteration
f2	ISO 233-2:1993 Arabic language - Simplified transliteration
f3	ALA-LC Arabic

Det græske alfabet:

g1	ISO 843:1997 Greek characters
g3	ALA-LC Greek
g4	SAB standard for nygræsk

Det hebraiske alfabet:

h1	ISO 259:1984 Hebrew characters - Stringent transliteration
h2	ISO 259-2:1994 Hebrew characters - Simplified transliteration
h3	ALA-LC Hebrew and Yiddish

Thai skrift:

i1	ISO 11940:1998 Transliteration of Thai
i3	ALA-LC Thai

Det moderne russiske alfabet:

r1	DS 378.1:1964 Transliteration af det moderne russiske alfabet
rf	DS 378.1A:1965 med 5 undtagelser gældende for folkebibliotekerne
r3	ALA-LC Russian

Standarderne er taget fra Katalogiseringsreglernes Bilag I suppleret med oplysninger fra Folkebibliotekernes Indvandrerbibliotek og Dansk Standard.

Delfelt *t Kode for bibliografisk kategori

Der anvendes følgende koder:

h   hjælpepost

De forskellige hjælpeposttyper specificeres i felt 004 delfelt *x

Delfelt *v Kode for katalogiseringsniveau

Der anvendes følgende koder:

0	Fuldt udbygget niveau
4	Ufuldstændig
9	Maskingenereret

Felt 010 DanBib ID-nummer (*DanBib*)

Feltet kan **ikke** gentages

a	DanBib ID-nummer
b	Dataproducentens ID-nummer (biblioteksnummer)
c	Ajourføringstidspunkt (ååååmmddttmmss)
d	Første oprettelsesdato (ååååmmdd)
e	Tegnsæt
f	Format
g	Filnavn
o	Oprindeligt format
t	Nummersystem for ID-nummer

Felt 018 ID-nummer på anden form for uniform titel (til lænkning)

a ID-nummer på uniform titel

Felt 018 anvendes først og fremmest til at forbinde de særlige danske "standardtitler" på musikværker med den af Dansk Musikfortegnelse og forskningsbibliotekerne anvendte form.

Felt 019 ID-nummer på anden post (til l enkning)

a ID-nummer på hjelpepost

Felt 019 anvendes til sammenkædning af en titelpost med en anden hjelpepost.

Felt 019 skal kun findes i titelposten.

Felt 025 reserveret til ISWC

ISWC = International standard work code.

Felt 032 Koder for nationalbibliografi eller katalogkoder

a	Kode for nationalbibliografi
x	Katalogkoder

Felt 032 delfelt *a er forbeholdt nationalbibliografiske autoritetsposter

Delfelt *a anvendes til at angive til hvilken del af nationalbibliografien, posten hører. Periodenummeret sættes umiddelbart efter koden uden blanktegn imellem kode og nummer. De anvendte koder fremgår af Bilag G.

Delfelt *x

De anvendte koder fremgår af Bilag G. Nye koder skal anmeldes til Katalogdataudvalgets Sekretariat, før de tages i brug i delfelt *x. Koderne i delfelt *x kan uden mellemrum efterfølges af andre koder, f.eks. periodenummer

Felt 040 Katalogiseringskilde

a		Oprettende bibliotek
b		Katalogiseringsprog
c	G	Genbrugende bibliotek
d	G	Bibliotek, som har foretaget ændringer i posten
e		Kode for deskriptive katalogiseringsregler
f		Kode for emneordssystem

I **delfelt *a, *c og *d** anvendes biblioteksnummer fra BIBBAS i DanBib.

Delfelt *a kan maskingenereres ud fra koden i felt 001 delfelt *b.

Delfelt *b udfyldes ikke, når sproget er dansk, men koden 'dan' maskingenereres ved eksport til udlandet.

Delfelt *e anvendes til at angive hvilke regler for deskriptiv katalogisering der er anvendt ved udformning af navneformer og titler i felt 100-140

Der anvendes følgende koder:

d	Katalogiseringsregler og bibliografisk standard for danske biblioteker / udarbejdet af Katalogdatarådet ; for Biblioteksstyrelsen. - Online-udgave. - 1998- .
z	Tidligere anvendte danske katalogiseringsregler
n	Lokalt definerede regler

*Delfelt *e er obligatorisk hvis koden **ikke** er d*

I **delfelt *f** anvendes de samme koder som i verifikationsdelfelt *2 i hovedformatet. Koderne, der anvendes, skal godkendes af Katalogdataudvalgets Sekretariat, før de tages i brug.

AGROVOC	Multilingual agricultural thesaurus, som udgives af FAO
COMPASS	Computer Aided Subject System
DBC	DBC's emneordssystem
EPD	Europæisk Pædagogisk Tesaurus
EUDISED	European Documentation and Information System in Education
LCSH	Library of Congress Subject Headings
MeSH	Medical Subject Headings (National Library of Medicine)
NAL	National Agricultural Library

Felt 042 Autoriseringskode

a   Autoriseringskode

Feltet anvendes til at angive om posten indeholder den autoriserede form eller om formen endnu ikke er endelig fastlagt.

Delfelt *a Autoriseringskode

1   Autoriseret form

Koden er et *et*-tal

Felt 083 Klassifikation

a	G	Klassifikationsnotation
å		Feltnummerator
9		Kode for klassifikationssystem
0		Kode for Nationalbibliografien

Felt 083 anvendes til klassifikation af et emne.

Delfelt *9 anvendes til en forkortelse af klassifikationssystemets navn:

BCM	British Catalogue of Music Classification
DB	Deutsche Bibliothek klassifikation
DK 5	Decimalklassedeling 5. udgave
DDC	Dewey Decimal Classification
FMB	F.M. Bendtsens Klassifikationssystem
LC	Library of Congress classification
NAL	National Agricultural Library classification
NLM	National Library of Medicine classification
UDK	Universal Decimal Classification

Felt 100 Personnavn

Feltet kan **ikke** gentages

a		Efternavn eller fornavn alene
h		Fornavne
e		Romertal
f		Tilføjelse
c		Fødselsår
d		Dødsår
å	G	Feltnummerator
0		Kode for nationalbibliografien

Ikke vedtagne personnavneformer inddateres i felt 400.

Delfelt *f. Flere tilføjelser til et personnavn inddateres i samme delfelt *f med den af katalogiseringsreglerne foreskrevne tegnsætning.

Delfelt *å anvendes i dette felt til sammenkædning med et eventuelt notefelt.

Delfelt *0 anvendes i felt 100 til at angive, at navneformen er den samme som i nationalbibliografien

Eksempler

1. 100 *a Munk *h Kaj 1/46-51 forbem. 2
2. 100 *a Ram Gopal 1/46-51 forbem. 1
3. 100 *a Mao *h Zedong 1/46-51 forbem. 1
4. 100 *a Hoffmann Hansen *h Hans Chr.
1/46B3a
5. 100 *a Lykke-Seest *h Hans
1/46B2
6. 100 *a Kirkeg@ård *h Ole Lund
1/46B3a
7. 100 *A lacour *a La Cour *h Paul
1/46E1
8. 100 *a Louis *E 14 *e XIV *f konge af Frankrig
1/44B + 49B1
9. 100 *a Recke *h Ernst von der
1/46E1
10. 100 *a Joannes Diaconus *c 1100-tallet 1/52

11. 100 *a Hansen *h Ole *c f. 1900-01-19 1/52
12. 100 *a Hansen *h Ole *f kaptajn
1/53A
13. 100 *a Pearl *f søster 1/49F
14. 100 *a Henrik *f prins, Margrethe II, dronning af Danmark
1/49B2

Felt 110 Korporationsnavn

Feltet kan **ikke** gentages

s		Stednavn (jurisdiktion)
a		Korporationsnavn
e	G	Tilføjelse
c	G	Underkorporation
i		Nummer på konference
k		År for konference
j		Sted for konference
å	G	Feltnumerator
0		Kode for nationalbibliografien

Ikke vedtagne korporationsnavneformer inddateres i felt 410.

Delfelt *s anvendes kun ved offentlige institutioner, som skal indføres under jurisdiktionen. Ved danske statslige korporationer er delfelt *s Danmark underforstået og skal ikke inddateres. Ved udveksling af poster med udlandet, kan delfelt *s Danmark indsættes maskinelt i feltet. Korporationsnavnet inddateres i delfelt *c. Hvis der er en underkorporation, inddateres den i et nyt delfelt *c.

Delfelt *a og delfelt *s kan ikke forekomme i samme post.

Delfelt *e anvendes til forklarende eller præciserende tilføjelser til korporationsnavnet. Flere tilføjelser til et korporationsnavn inddateres i samme delfelt *e med den af katalogiseringsreglerne foreskrevne tegnsætning (se dog *i, *j og *k). *e kan knytte sig til *s, *a og *c. *e kan kun forekomme én gang i tilknytning til hvert *s, *a eller *c.

Delfelt *å anvendes i dette felt til sammenkædning med et eventuelt notefelt.

Delfelt *0 anvendes i felt 110 til at angive, at navneformen er den samme som i nationalbibliografien

Eksempler

1. 110 *a Arne Jacobsens Tegnestue 1/60
2. 110 *a H.C. Andersens Hus 1/67A
3. 110 *a M. Folmer Andersen *e firma 1/67A
4. 110 *a Nordisk Videnskabeligt Bibliotekarforbund *c Medlemsmøde *i 3
*k 1970 *j Umeå 1/69C1
5. 110 *a Den danske Frimurerorden *c Logen Hafnia *e København
1/69C2

6. 110 *s Alexandria *e Va.
1/73B
8. 110 *s Århus Amt
1/77A
7. 110 *s Århus Amt *e statsamt
1/77A
8. 110 * Århus Amt *c Amtsrådet
1/78B
9. 110 *s Nordby Sogn *e Fanø *c Menighedsrådet
1/73B + 78B
10. 110 *s Københavns Kommune *c Statistisk Kontor
1/78B
11. 110 *c Folketinget *c Finansudvalget
1/81B
12. 110 *s Storbritannien *c Parliament *c Joint Committee on Promotion
of Private Bills
1/81B
13. 110 *a Biennial Louisiana Cancer Conference *i 2 *k 1958 *j New Orleans
1/88C

Felt 130 Uniform titel

Feltet kan **ikke** gentages

a		Uniform titel
ø		Identificerende tilføjelse
s	G	Titel på del af værket
r		Sprog i oversættelse eller version
q		Version
u		Udgivelsesår
d		Besætning
e		Nummer (art og besætning)
f		Opusnummer eller værkfortegnelsesnummer
g		Undernummer af opusnummer
h		Toneart
j		Andre identificerende elementer (parentetiske)
k		Arrangement
å	G	Feltnumerator
0		Kode for nationalbibliografien

Se også felt 139, som anvendes til uniforme titler ifølge praksis for folkebiblioteker for musikværker - standardtitel.

Delfelterne *d, *e, *f, *g *h *j og *k anvendes kun ved katalogisering af musikallier og musikoptagelser (se Katalogiseringsregler 1/100.15-100.25).

Delfelt *s anvendes også ved udvalg o.lign.

Delfelt *å anvendes i dette felt til sammenkædning med et eventuelt notefelt.

Delfelt *0 anvendes i felt 130 til at angive, at navneformen er den samme som i nationalbibliografien

Se også felt 018 ID-nummer på anden form for uniform titel.

Se også felt 019, der anvendes til sammenkædning af en titelpost med en anden hjælpepost.

Eksempler

1. 130 *a Tusind og én nat 1/100.4C
2. 130 *a Bibelen *s GT *s Jonas *r Dansk *u 1871
1/100.14A2 –
100.14A13
3. 130 *a Rævebogen *r Fransk 1/100.12A

4. 130 *a Njals saga *r Dansk og islandsk (oldislandsk) 1/100.5C

Felt 139 Uniform titel (musikværker) ("standardtitel")

Feltet kan **ikke** gentages

t		Uniform titel (musikværker) ("standardtitel")
ø		Identificerende tilføjelse
u	G	Tilnavn, som værket er almindeligt kendt under
v	G	Uddragstitel
å	G	Feltnumerator
0		Kode for nationalbibliografien

Felt 139 anvendes til de af DBC og folkebibliotekerne brugte "standardtitler" til musikværker, herunder musikaler, libretti, musikoptagelser, musikvideoer og lignende.

Delfelt *t indeholder en uniform titel, som følger praksis for folkebiblioteker for katalogisering af musikværker, en såkaldt "standardtitel".

Delfelt *u anvendes til et tilnavn, som værket i delfelt *t også er almindelig kendt under.

Delfelt *v anvendes til uddragstitler.

Se også felt 018 ID-nummer på anden form for uniform titel.

Se også felt 019, der anvendes til sammenkædning af en titelpost med en anden hjælpepost

Eksempler

1. 139 *t Kvartet for 2 violiner, viola og violoncel nr. 19, C-dur, Köchel 465
*u Dissonanskvartet
1/100.29A2

Felt 140 Serietitel

Feltet kan **ikke** gentages

a		Seriens hovedtitel
æ		Identificerende ophavsangivelse (periodica)
ø		Identificerende tilføjelse til titlen
n		Numerisk eller alfabetisk betegnelse for supplement eller sektion
o		Titel på supplement eller sektion
z		Seriens ISSN
v		Seriens nummerering og datering
å	G	Feltnumerator
0		Kode for nationalbibliografien

Se også felt 130 og 139, som anvendes til uniforme titler og standardtitler ifølge praksis for folkebiblioteker for musikværker.

Delfelt *æ er en sammensmeltning af delfelt *ø og en ophavsangivelse der samtidig fungerer som identificerende tilføjelse til titlen. Delfelt *æ anvendes kun til at adskille periodicititer, der ellers er identiske, typisk når titlen er en artsbetegnelse.

Delfelt *ø indeholder identificerende tilføjelser til adskillelse af periodicititer eller sondringsdata for forskellige værker eller versioner med i øvrigt identiske titler eller udgavebetegnelser.

Delfelt *n og *o anvendes, når et supplement til eller en sektion af et periodikum katalogiseres separat. Den fælles titel inddateres i delfelt *a, en eventuel numerisk eller alfabetisk betegnelse for supplementet/sektionen i delfelt *n og titlen på supplementet/sektionen i delfelt *o.

Delfelt *å anvendes i dette felt til sammenkædning med et eventuelt notefelt.

Delfelt *0 anvendes i felt 140 til at angive, at navneformen er den samme som i nationalbibliografien

Se også felt 018 ID-nummer på anden form for uniform titel.

Se også felt 019, der anvendes til sammenkædning af en titelpost med en anden hjælpepost.

Eksempler

1. 140 *a Danske herregårde
2. 140 *a Arbejdspapirer *ø Institut for Sprog og Internationale Kulturstudier, Aalborg Universitetscenter
1/102B

Felt 151 Emnedata for kartografisk materiale (Nationalbibliografien)

Feltet kan **ikke** gentages

a		Stednavn
b		Land/stat
e		Administrativ inddeling
f		Tilføjelse (by, amt)
j		Emneord
å	G	Feltnummerator

Feltet er forbeholdt den nationalbibliografiske institution Det kongelige Biblioteks Kort- og Billedafdeling. Andre katalogiserende institutioner kan anvende felt 154.

Eksempler

1. 151 *a Mongolske Folkerepublik
2. 151 *a Mongoliet *j Nationalt atlas
3. 151 *a Stockholm *j Historisk kartografi
4. 151 *j Byudvikling gennem flere perioder
5. 151 *a New York *b U.S.A. *f stat *j Topografi
6. 151 *a New York *b U.S.A. *f by *j Turisme

Felt 153 Emneord (SUMFELT)

Feltet kan **ikke** gentages

a		Emneord (SUMDELFELT)
f		Faglitterært emneord
s		Skønlitterært emneord
u	G	Lokal underdeling
å	G	Feltnummerator

Felt 153 anvendes til emneord, dog ikke til personnavne, korporationsnavne, stednavne, periodebetegnelser eller titler, som har egne felter.

Biblioteker, som ikke skelner mellem emneord, stednavne, periodebetegnelser eller titler anvendt som emneord, kan anvende felt 153 som sumfelt for felterne 153, 154, 155 og 156.

Delfelt *a er beregnet som sumdelfelt, og kan anvendes af biblioteker, som ikke skelner mellem faglitterære og skønlitterære emneord.

DBC's emneordssystem inddateres i felt 166.

Eksempler

1. 153 *a eksport
2. 153 *a rockmusikere
3. 153 *a samfundssatire
4. 153 *a Napoli
5. 153 *a halvtredserne
6. 153 *a Trylleflojten
7. 153 *f rockmusikere
8. 153 *s samfundssatire

Felt 154 Stednavn som emneord

Feltet kan **ikke** gentages

a		Stednavn
u	G	Lokal underdeling
å	G	Feltnumerator

Felt 154 anvendes til kontrollerede stednavne som emneord.

Tilsvarende emneord i DBC's emneordssystem inddateres i felt 166 delfelt *e eller delfelt *q.

Eksempler

1. 154 *a Kolding
2. 154 *a Napoli
3. 154 *a Århus amt
4. 154 *a Randers *u Danmarksgade

Felt 155 Periodebetegnelse som emneord

Feltet kan **ikke** gentages

a		Verbaliseret periodebetegnelse
b		Numerisk tidsangivelse
c		Numerisk angivelse af begyndelse
d		Numerisk angivelse af afslutning
u	G	Lokal underdeling
å	G	Feltnumerator

Felt 155 anvendes til kontrollerede periodebetegnelser som emneord.

Tilsvarende tidsangivelse i DBC's emneordssystem inddateres i felt 166 delfelt *i.

Eksempler

1. 155 *a Renæssancen *c 1500 *d 1599
2. 155 *a Norman period *c 1066 *d 1154
3. 155 *a Halvtredserne *b 50'erne

Felt 156   Titel som emneord

Feltet kan **ikke** gentages

a		Titel som emneord
b		Originaltitel som emneord
c		Uniform titel som emneord
u	G	Lokal underdeling
å	G	Feltnummerator

Felt 156 anvendes til alle titler som emneord: bøger, periodica, film, musik etc.

Tilsvarende emneord i DBCs emneordssystem inddateres i felt 166 delfelt *t eller delfelt *r.

Eksempler

- 1   156 *a Ulysses
- 2   156 *b Die Zauberflöte
- 3   156 *c Trylleføjten
- 4   156 *c Bibelen. NT. Apostlenes Gerninger

Felt 157 Library of Congress emneord

Feltet kan **ikke** gentages

a		LC emneord
b		Geografisk navn efterfulgt af emneord
c		Sted for begivenhed
d		Tid for begivenhed
e		Relation mellem emne og materiale
v	G	Formunderdeling
x	G	Underdeling, emne eller art
y	G	Underdeling, periode
z	G	Underdeling, lokalitet
å	G	Feltnummerator

Feltet anvendes til Library of Congress emneord, dog ikke til geografiske navne, som inddateres i felt 158.

Eksempler

1. 157 *a Nutrition *x Environmental aspects
2. 157 *a Vertebrates, Fossil *z United States *x Collection and preservation
3. 157 *a Indians of North America *z Vermont *x History *y 18th century

Felt 158 Library of Congress geografisk emneord

Feltet kan **ikke** gentages

a		LC geografisk emneord
v	G	Formunderdeling
x	G	Underdeling, emne eller art
y	G	Underdeling, periode
z	G	Underdeling, lokalitet
å	G	Feltnummerator

Eksempler

1. 158 *a Texas *x Government publications *x Bibliography
2. 158 *a Vermont *x History *y Revolutions, 1775-1783 *x Participation, Indian

Felt 160 MeSH emneord

Feltet kan **ikke** gentages

a		MeSH emneord
x	G	Generel underdeling
y	G	Kronologisk underdeling
z	G	Geografisk underdeling
å	G	Feltnummerator

MeSH = Medical subject headings.

Eksempler

1. 160 *a Insulin *x Immunology *x Congresses
2. 160 *a Diabetes *x Complications *z Minnesota

Felt 161 EUDISED emneord

Feltet kan **ikke** gentages

a		Dansk emneord
b		Engelsk emneord
å	G	Feltnummerator

EUDISED = European Documentation and Information System in Education

Felt 162 AGROVOC

Feltet kan **ikke** gentages

a		Engelske AGROVOC-emneord
b		Lokalt kontrollerede engelske emneord (ikke med i AGROVOC)
c	G	Danske oversættelser af emneordene i a og b
å	G	Feltnummerator

AGROVOC er en multilingual agricultural thesaurus, som udgives af FAO. P.t. anvendes 3. ed.

Eksempler

1. 162 *a Gardens *c Haver
2. 162 *a France *c Frankrig
3. 162 *a Seasons *c Årstider
4. 162 *a Species *c Arter
5. 162 *a Agricultural chemicals *c Agrokemikalier
6. 162 *b Illustrations *c Billedværk

Felt 166 DBC emneord (DBC)

Feltet kan **ikke** gentages

f	Kontrolleret faglitterært emneord
t	Titel som emneord (faglitteratur)
e	Stednavn som emneord (faglitteratur)
s	Kontrolleret skønlitterært emneord
r	Titel som emneord (skønlitteratur)
q	Stednavn som emneord (skønlitteratur)
m	Musikalsk genre som emneord
n	Musikalsk besætning som emneord
p	Periodebetegnelse (musik)
l	Stednavn (musikkens oprindelsesland)
i	Tidsangivelse
o	Formbetegnelse
u	Niveau/brugerkategori
å	G Feltnummerator

Felt 166 anvendes til emneord i DBCs emneordssystem

Eksempler

1. 166 *f aztekerne
2. 166 *t Jammers minde
3. 166 *e Mexiko
4. 166 *s historiske romaner
5. 166 *q København
6. 166 *i 1860-1869
7. 166 *o biografier
8. 166 *u for hf

Felt 167 Emneord efter DBCs emneordssystem

Feltet kan **ikke** gentages

f		Kontrolleret faglitterært emneord
t		Titel som emneord (faglitteratur)
e		Stednavn som emneord (faglitteratur)
s		Kontrolleret skønlitterært emneord
r		Titel som emneord (skønlitteratur)
q		Stednavn som emneord (skønlitteratur)
m		Musikalsk genre som emneord
n		Musikalsk besætning som emneord
p		Periodebetegnelse (musik)
l		Stednavn (musikkens oprindelsesland)
i		Tidsangivelse
o		Formbetegnelse
u		Niveau/brugerkategori
å	G	Feltnummerator
8		Sprogkode

Felt 167 anvendes til emneord i DBCs emneordssystem anvendt i andre nationalbibliografier end den danske. Sprogkode er obligatorisk.

Delfelt *8 anvendes til sprogkode i overensstemmelse med Bilag D i danMARC2.

Felt 170 NAL emneord

Feltet kan **ikke** gentages

a		Emneord
x	G	Generel underdeling
y	G	Kronologisk underdeling
z	G	Geografisk underdeling
å	G	Feltnummerator

NAL = National Agricultural Library

Eksempler

1. 170 *a Soils *z Tennessee *z Wilson County *x Maps

Felt 190 COMPASS emneord

Feltet kan **ikke** gentages

a	G	Enkeltord
b	G	Begrebet beskrevet i flere ord, emnefrase
d	G	Underdeling, periode
c	G	Forbindende tekst
å	G	Feltnumerator

COMPASS = Computer Aided Subject System.

COMPASS har i 1990 erstattet PRECIS (Preserved Context Index System).

Delfelt *a og delfelt *b kan ikke begge optræde i samme post.

Eksempler

1. 190 *a Bridges
2. 190 *b Visual arts
3. 190 *b Great Britain *d History
4. 190 *a Bridges *a Design *d History
5. 190 *a Physics *c Use of *a Computers

Felt 400 Personnavn

a		Efternavn eller fornavn alene
h		Fornavne
k		Fuldt udskrevne fornavne
e		Romertal
f		Tilføjelse
c		Fødselsår
d		Dødsår
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnumerator
0		Kode for Nationalbibliografien
8		Sprogkode

Felt 400 anvendes til ikke-vedtagne navneformer på en person.

Delfelt *x anvendes, hvis der i et henvisningssystem ønskes anvendt en anden tekst end 'se:'.

Delfelt *å anvendes i dette felt til sammenkædning med et eventuelt notefelt.

Delfelt *0 anvendes i felt 400 til at angive de navneformer, som hører med til det nationalbibliografiske niveau.

Delfelt *8 anvendes til forklaring vedr navneformssprog, hvis det afviger fra det der er angivet i 040 (anvendelse kan nærmere beskrives i 680 delfelt *a)

Eksempler

1. 100 *a Mao *h Zedong
400 *a Zedong *h Mao
1/121A3
2. 100 *a Hoffmann Hansen *h Hans Chr.
400 *a Hansen *h Hans Chr. Hoffmann
1/121A3
3. 100 *a Kirkeg@ård *h Ole Lund
400 *a Lund Kirkeg@ård *h Ole
1/121A3
4. 100 *a Lykke Seest *h Hans
400 *a Seest *h Hans Lykke-
1/121A3
5. 100 *A lacour *a La Cour *h Paul
400 *a Cour *h Paul la
1/121A3

6. 100 *a Jensen *h Jørgen Pauli *c f. 1929
400 *a Pauli Jensen *h Jørgen *c f. 1929
1/121A3
7. 100 *a Morgenstjerne *h Bredo Munthe af
400 *a Munthe af Morgenstjerne *h Bredo
1/121A3
8. 100 *a Snorri Sturluson
400 *a Sturluson *h Snorri
1/121A3
9. 100 *a Francesco d'Assisi
400 *a Frans af Assisi
1/121A2
10. 100 *a Stendhal
400 *a Beyle *h Henri
1/121A1
11. 100 *a Woodward *h H. W.
400 *a Woodward *h H. W. *k Herbert William
12. 100 *a Queen *h Ellery
1/121B2
400 *a Dannay *h Frederic *x Værker skrevet i samarbejde med Manfred B. Lee se
400 *a Lee *h Manfred B. *x Værker skrevet i samarbejde med Frederic Dannay se

Felt 410 Korporationsnavn

s		Stednavn (jurisdiktion)
a		Korporationsnavn eller efternavn
e		Tilføjelse
c	G	Underkorporation
h		Fornavn eller fornavnsforkortelser
g		Resten af korporationsnavnet
i		Nummer på konference
k		År for konference
j		Sted for konference
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnumerator
0		Kode for Nationalbibliografien
8		Sprogkode (fra 400)

Felt 410 anvendes til ikke-vedtagne navneformer på en korporation, herunder også konferencenavne.

Delfelt *s anvendes kun ved offentlige institutioner, som indføres under jurisdiktionen. Ved danske statslige korporationer er delfelt *s Danmark underforstået og skal ikke inddateres. Ved udveksling af poster med udlandet, kan delfelt *s Danmark indsættes maskinelt i feltet. Korporationsnavnet inddateres i delfelt *c. Hvis der er en underkorporation, inddateres den i et nyt delfelt *c.

Delfelt *a og delfelt *s kan ikke forekomme i samme post.

Delfelt *e anvendes til forklarende eller præciserende tilføjelser til korporationsnavnet.

Delfelt *x anvendes i henvisninger til en tekst, der skal erstatte 'se:'.

Delfelt *å anvendes i dette felt til sammenkædning med et eventuelt notefelt.

Delfelt *0 anvendes i felt 410 til at angive de navneformer, som hører med til det nationalbibliografiske niveau.

Eksempler

- 110 *a Arne Jacobsens Tegnestue
410 *a Jacobsen *h Arne *g Tegnestue
1/122A3
- 110 *a H.C. Andersens Hus
410 *a Andersen *h H.C. *g Hus
1/122A3

3. 110 *a M. Folmer Andersen *e firma
410 *a Andersen *h M. Folmer *e firma
1/122A3
4. 110 *a Danmarks Nationalbank
410 *a Nationalbanken
1/122A2
5. 110 *s Københavns Kommune *c Statistisk Kontor
410 *a Statistisk Kontor *e Københavns Kommune
1/122A3
6. 110 *a Niels Bohr Institutet
410 *a Københavns Universitet *c Niels Bohr Institutet
1/122A3
7. 110 *a Danske Statsbaner
410 *a DSB
1/122A2

Felt 445 Henvisning fra anden form af titel

a		Titel
æ		Identificerende ophavsangivelse (periodica)
ø		Identificerende tilføjelse til titlen
n		Numerisk eller alfabetisk betegnelse for supplement eller sektion
o		Titel på supplement eller sektion
s		Titel på del af værket
r		Sprog i oversættelse eller version
q		Version
u		Udgivelsesår
d		Besætning
e		Nummer (art og besætning)
f		Opusnummer eller værkfortegnelsesnummer
g		Undernummer af opusnummer
h		Toneart
j		Andre identificerende elementer (parentetiske)
k		Arrangement
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnumerator
0		Kode for Nationalbibliografien
8		Sprogkode (fra 400)

Felt 445 anvendes til variantformer af titler, hvorfra der kan henvises til en vedtagen form på titlen.

Delfelterne *d, *e, *f, *g *h *j og *k anvendes kun ved katalogisering af musikallier og musikoptagelser (se Katalogiseringsregler 1/100.15-100.25).

Delfelt *æ er en sammensmeltning af delfelt *ø og en ophavsangivelse der samtidig fungerer som identificerende tilføjelse til titlen. Delfelt *æ anvendes kun til at adskille periodicititler, der ellers er identiske, typisk når titlen er en artsbetegnelse.

Delfelt *ø indeholder identificerende tilføjelser til adskillelse af periodicititler eller sondringsdata for forskellige værker eller versioner med i øvrigt identiske titler eller udgavebetegnelser.

Delfelt *n og *o anvendes, når et supplement til eller en sektion af et periodikum katalogiseres separat. Den fælles titel inddatere i delfelt *a, en eventuel numerisk eller alfabetisk betegnelse for supplementet/sektionen i delfelt *n og titlen på supplementet/sektionen i delfelt *o.

Delfelt *s anvendes også ved udvalg o.lign.

Delfelt *å anvendes i dette felt til sammenkædning med et eventuelt notefelt.

Delfelt *0 anvendes i felt 445 til at angive de navneformer, som hører med til det nationalbibliografiske niveau.

Eksempler

1.   130 *a Tusind og én nat
              445 *a 1001 nat
              1/123A1
2.   130 *a Nibelungenlied
              445 *a Lied der Nibelungen
              1/123A1
3.   130 *a Bibelen *s GT
              445 *a Det ðgamle Testamente
              1/123A3

Felt 451 Emnedata for kartografisk materiale (Nationalbibliografien)

a		Stednavn
b		Land/stat
e		Administrativ inddeling
f		Tilføjelse (by, amt)
j		Emneord
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnummerator

Feltet er forbeholdt den nationalbibliografiske institution Det kongelige Biblioteks Kort- og Billedafdeling. Andre katalogiserende institutioner kan anvende felt 454.

Felt 453 Emneord (SUMFELT)

a		Emneord (SUMDELFELT)
f		Faglitterært emneord
s		Skønlitterært emneord
u	G	Lokal underdeling
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnummerator
2		Betegnelse for emneordssystem
8		Sprogkode (fra 400)

Felt 453 anvendes til se-henvisninger til emneord, dog ikke til personnavne, korporationsnavne, stednavne, periodebetegnelser eller titler, som har egne felter.

Biblioteker, som ikke skelner mellem emneord, stednavne, periodebetegnelser eller titler anvendt som emneord, kan anvende felt 453 som sumfelt for felterne 453, 454, 455 og 456.

Delfelt *a er betegnet som sumdelfelt, og kan anvendes af biblioteker, som ikke skelner mellem faglitterære og skønlitterære emneord.

Se-henvisninger i DBC's emneordssystem inddateres i felt 466.

Felt 454 Stednavn som emneord

a		Stednavn
u	G	Lokal underdeling
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnumerator
2		Betegnelse for emneordssystem
8		Sprogkode (fra 400)

Felt 454 anvendes til se-henvisninger til stednavne som emneord.

Tilsvarende henvisninger i DBC's emneordssystem inddateres i felt 466 delfelt *e eller delfelt *q.

Delfelt *2 kan udfyldes med en betegnelse for det anvendte emneordssystem.

Felt 455 Periodebetegnelse som emneord

a		Verbaliseret periodebetegnelse
b		Numerisk tidsangivelse
c		Numerisk angivelse af begyndelse
d		Numerisk angivelse af afslutning
u	G	Lokal underdeling
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnumerator
2		Betegnelse for det anvendte emneordssystem
8		Sprogkode (fra 400)

Felt 455 anvendes til se-henvisninger til periodebetegnelser som emneord.

Tilsvarende henvisninger i DBC's emneordssystem inddateres i felt 466 delfelt *i.

Delfelt *2 kan udfyldes med en betegnelse for det anvendte emneordssystem, se Indledningen.

Felt 456	Titel som emneord
a	Titel som emneord
b	Originaltitel som emneord
c	Uniform titel som emneord
u	G Lokal underdeling
x	Alternativ henvisende tekst
å	G Feltnummerator
8	Sprogkode (fra 400)

Felt 456 anvendes til se-henvisninger til alle titler som emneord: bøger, periodica, film, musik etc.

Tilsvarende henvisninger i DBCs emneordssystem inddateres i felt 466 delfelt *t eller delfelt *r.

Felt 457 Library of Congress emneord

a		LC emneord
b		Geografisk navn efterfulgt af emneord
c		Sted for begivenhed
d		Tid for begivenhed
e		Relation mellem emne og materiale
v	G	Formunderdeling
x	G	Underdeling, emne eller art
y	G	Underdeling, periode
z	G	Underdeling, lokalitet
å	G	Feltnummerator

Feltet anvendes til se-henvisninger til Library of Congress emneord, dog ikke til geografiske navne, som inddateres i felt 458.

Eksempler

1. 457 *a English drama *x African authors
2. 457 *a Music *y 15th century *x Theory
3. 457 *a Exclamations (Linguistics)

Felt 458 Library of Congress geografisk emneord

a		LC geografisk emneord
v	G	Formunderdeling
x	G	Underdeling, emne eller art
y	G	Underdeling, periode
z	G	Underdeling, lokalitet
å	G	Feltnummerator

Eksempler

1. 458 *a Adirondacks (N.Y.)
2. 458 *a Washington Barracks (Washington, D.C.)
3. 458 *a Medina, Ohio
4. 458 *a West Washington (D.C.) *v Maps

Felt 460 MeSH emneord

a		MeSH emneord
x	G	Generel underdeling
y	G	Kronologisk underdeling
z	G	Geografisk underdeling
u		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnummerator

MeSH = Medical subject headings.

Felt 461 Europæisk Pædagogisk Tesaurus

a		kontrolleret dansk emneord
b		kontrolleret engelsk emneord
c		ukontrolleret dansk emneord
d		ukontrolleret engelsk emneord
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnummerator

Felt 462 AGROVOC

a		Engelske AGROVOC-emneord
b		Lokalt kontrollerede engelske emneord (ikke med i AGROVOC)
c	G	Danske oversættelser af emneordene i a og b
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnummerator

AGROVOC er en multilingual agricultural thesaurus, som udgives af FAO. P.t. anvendes 3. ed.

Felt 466 DBC emneord (DBC)

f	Kontrolleret faglitterært emneord
t	Titel som emneord (faglitteratur)
e	Stednavn som emneord (faglitteratur)
s	Kontrolleret skønlitterært emneord
r	Titel som emneord (skønlitteratur)
q	Stednavn som emneord (skønlitteratur)
m	Musikalsk genre som emneord
n	Musikalsk besætning som emneord
p	Periodebetegnelse (musik)
l	Stednavn (musikkens oprindelsesland)
i	Tidsangivelse
o	Formbetegnelse
u	Niveau/brugerkategori
x	Alternativ henvisende tekst
å	G Feltnummerator

Felt 466 anvendes til se-henvisninger til emneord i DBCs emneordssystem

Felt 467 Emneord efter DBCs emneordssystem

f	Kontrolleret faglitterært emneord
t	Titel som emneord (faglitteratur)
e	Stednavn som emneord (faglitteratur)
s	Kontrolleret skønlitterært emneord
r	Titel som emneord (skønlitteratur)
q	Stednavn som emneord (skønlitteratur)
m	Musikalsk genre som emneord
n	Musikalsk besætning som emneord
p	Periodebetegnelse (musik)
l	Stednavn (musikkens oprindelsesland)
i	Tidsangivelse
o	Formbetegnelse
u	Niveau/brugerkategori
x	Alternativ henvisende tekst
å	G Feltnumerator
8	Sprogkode

Felt 467 anvendes til se-henvisninger til emneord i DBCs emneordssystem anvendt i andre nationalbibliografier end den danske. Sprogkode er obligatorisk.

Delfelt *8 anvendes til sprogkode i overensstemmelse med Bilag D.

Felt 470 NAL emneord

a		Emneord
x	G	Generel underdeling
y	G	Kronologisk underdeling
z	G	Geografisk underdeling
u		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnummerator

NAL = National Agricultural Library

Felt 490 COMPASS emneord

a		Enkeltord
b	G	Begrebet beskrevet i flere ord, emnefrase
d	G	Underdeling, periode
c	G	Forbindende tekst
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnumerator

COMPASS = Computer Aided Subject System.

COMPASS har i 1990 erstattet PRECIS (Preserved Context Index System).

Delfelt *a og delfelt *b kan ikke begge optræde i samme post.

Felt 500 Personnavn som se også-henvisning

a		Efternavn eller fornavn alene
h		Fornavne
e		Romertal
f		Tilføjelse
c		Fødselsår
d		Dødsår
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnummerator
0		Kode for Nationalbibliografien

Felt 500 anvendes til se også-henvisninger fra et personnavn til et andet navn.

Delfelt *f er beregnet til identificerende oplysninger om personen som en titel eller angivelse af en tilknytning til en eller flere institutioner. Flere tilføjelser til et personnavn inddateres i samme delfelt *f med den af katalogiseringsreglerne foreskrevne tegnsætning.

Delfelt *x anvendes i henvisninger til en tekst der skal erstatte "se også:".

Delfelt *å anvendes i dette felt til sammenkædning med et eventuelt notefelt.

Delfelt *0 anvendes i felt 500 til at angive de navneformer, som hører med til det nationalbibliografiske niveau.

Eksempler

1. 100 *a Rode *h Edith
500 *a Nebelong *h Edith
1/121B1

100 *a Nebelong *h Edith
500 *a Rode *h Edith
2. 100 *a Poeten
500 *a Sørensen *h Poul
1/121B2

100 *a Sørensen *h Poul
500 *a Poeten
3. 100 *a Flindt Stephensen *h J. E.
500 *a Flindt Petersen *h Jørgen
500 *a Stephensen *h Erik
1/121B2
4. 710 *s Storbritannien *c Regenten *e 1910-1936 : George V
500 *a George *E 5 *e V *f konge af Storbritannien
1/121B2

5. 100 *a Dannay *h Frederic
500 *a Queen *h Ellery
1/121B2

Felt 510 Korporationsnavn som se også-henvisning

s		Stednavn (jurisdiktion)
a		Korporationsnavn
e		Tilføjelse
c	G	Underkorporation
i		Nummer på konference
k		År for konference
j		Sted for konference
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnumerator
0		Kode for Nationalbibliografien

Felt 510 anvendes til se også-henvisninger fra et korporationsnavn til et andet.

Delfelt *s anvendes kun ved offentlige institutioner, som skal indføres under jurisdiktionen. Ved danske statslige korporationer er delfelt *s Danmark underforstået og skal ikke inddateres. Ved udveksling af poster med udlandet, kan delfelt *s Danmark indsættes maskinelt i feltet. Korporationsnavnet inddateres i delfelt*c. Hvis der er en underkorporation, inddateres den i et nyt delfelt *c.

Delfelt *a og delfelt *s kan ikke forekomme i samme post.

Delfelt *e anvendes til forklarende eller præciserende tilføjelser til korporationsnavnet. Flere tilføjelser til et korporationsnavn inddateres i samme delfelt *e med den af katalogiseringsreglerne foreskrevne tegnsætning (se dog *i, *j og *k). *e kan knytte sig til *s, *a og *c. *e kan kun forekomme én gang i tilknytning til hvert *s, *a eller *c.

Delfelt *x anvendes i henvisninger til en tekst, der skal erstatte 'se også:'.

Delfelt *å anvendes i dette felt til sammenkædning med et eventuelt notefelt.

Delfelt *0 anvendes i felt 510 til at angive de navneformer, som hører med til det nationalbibliografiske niveau.

Eksempler

- 100 *a George *E 5 *e V *f konge af Storbritannien
510 *s Storbritannien *c Regenten *e 1910-1936 : George V
1/121B2
- 110 *a Rambøll *e firma
510 *a Rambøll & Hannemann *x se også under senere navn
510 *a Rambøll, Hannemann & Højlund *x se også under senere navn
1/122B1

3. 110 *a Rambøll & Hannemann
510 *a Rambøll *e firma *x se også under tidligere navn
510 *a Rambøll, Hannemann & Højlund *x se også under tidligere navn
1/122B1

4. 110 *a Rambøll, Hannemann & Højlund
510 *a Rambøll *e firma *x se også under tidligere navn
510 *a Rambøll & Hannemann *x se også under senere navn
1/122B1

Felt 530 Se-også henvisning fra uniform titel

a		Uniform titel
ø		Identificerende tilføjelse
s	G	Titel på del af værket
r		Sprog i oversættelse eller version
q		Version
u		Udgivelsesår
d		Besætning
e		Nummer (art og besætning)
f		Opusnummer eller værkfortegnelsesnummer
g		Undernummer af opusnummer
h		Toneart
j		Andre identificerende elementer (parentetiske)
k		Arrangement
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnumerator
0		Kode for nationalbibliografien

Se også felt 539, som anvendes til se-også henvisninger fra uniforme titler ifølge praksis for folkebiblioteker for musikværker - standardtitel.

Delfelterne *d, *e, *f, *g *h *j og *k anvendes kun ved katalogisering af musikaler og musikoptagelser (se Katalogiseringsregler 1/100.15-100.25).

Delfelt *s anvendes også ved udvalg o.lign.

Delfelt *å anvendes i dette felt til sammenkædning med et eventuelt notefelt.

Delfelt *0 anvendes i felt 530 til at angive, at navneformen er den samme som i nationalbibliografien

Felt 539 Se-også henvisning fra uniform titel (musikværker) ("standardtitel")

t		Uniform titel (musikværker) ("standardtitel")
ø		Identificerende tilføjelse
u	G	Tilnavn, som værket er almindeligt kendt under
v	G	Uddragstitel
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnumerator
0		Kode for nationalbibliografien

Felt 539 anvendes til se-også henvisninger fra de af DBC og folkebibliotekerne brugte "standardtitler" til musikværker, herunder musikallier, libretti, musikoptagelser, musikvideoer og lignende.

Delfelt *t indeholder en uniform titel, som følger praksis for folkebiblioteker for katalogisering af musikværker, en såkaldt "standardtitel".

Delfelt *u anvendes til et tilnavn, som værket i delfelt *t også er almindelig kendt under.

Delfelt *v anvendes til uddragstitler.

Felt 540 Se-også henvisning fra serietitel

a		Seriens hovedtitel
æ		Identificerende ophavsangivelse (periodica)
ø		Identificerende tilføjelse til titlen
n		Numerisk eller alfabetisk betegnelse for supplement eller sektion
o		Titel på supplement eller sektion
z		Seriens ISSN
v		Seriens nummerering og datering
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnumerator
0		Kode for nationalbibliografien

Se også felt 530 og 539, som anvendes til uniforme titler og standardtitler ifølge praksis for folkebiblioteker for musikværker.

Delfelt *æ er en sammensmeltning af delfelt *ø og en ophavsangivelse der samtidig fungerer som identificerende tilføjelse til titlen. Delfelt *æ anvendes kun til at adskille periodicititler, der ellers er identiske, typisk når titlen er en artsbetegnelse.

Delfelt *ø indeholder identificerende tilføjelser til adskillelse af periodicititler eller sondringsdata for forskellige værker eller versioner med i øvrigt identiske titler eller udgavebetegnelser.

Delfelt *n og *o anvendes, når et supplement til eller en sektion af et periodikum katalogiseres separat. Den fælles titel inddateres i delfelt *a, en eventuel numerisk eller alfabetisk betegnelse for supplementet/sektionen i delfelt *n og titlen på supplementet/sektionen i delfelt *o.

Delfelt *å anvendes i dette felt til sammenkædning med et eventuelt notefelt.

Delfelt *0 anvendes i felt 540 til at angive, at navneformen er den samme som i nationalbibliografien

**Felt 551 Se-også henvisning til emnedata for kartografisk materiale
(Nationalbibliografien)**

a		Stednavn
b		Land/stat
e		Administrativ inddeling
f		Tilføjelse (by, amt)
j		Emneord
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnummerator

Feltet er forbeholdt den nationalbibliografiske institution Det kongelige Biblioteks Kort- og Billedafdeling. Andre katalogiserende institutioner kan anvende felt 554.

Felt 553 Se-også henvisning til emneord (SUMFELT)

a		Emneord (SUMDELFELT)
f		Faglitterært emneord
s		Skønlitterært emneord
u	G	Lokal underdeling
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnummerator
2		Betegnelse for emneordssystem

Felt 553 anvendes til se-også henvisninger til emneord, dog ikke til personnavne, korporationsnavne, stednavne, periodebetegnelser eller titler, som har egne felter.

Biblioteker, som ikke skelner mellem emneord, stednavne, periodebetegnelser eller titler anvendt som emneord, kan anvende felt 553 som sumfelt for felterne 553, 554, 555 og 556.

Delfelt *a er betegnet som sumdelfelt, og kan anvendes af biblioteker, som ikke skelner mellem faglitterære og skønlitterære emneord.

Se-også henvisninger i DBC's emneordssystem inddateres i felt 566.

Delfelt *2 kan udfyldes med en betegnelse for det anvendte emneordssystem, se Indledningen.

Felt 554 Se-også henvisning til stednavn som emneord

a		Stednavn
u	G	Lokal underdeling
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnumerator
2		Betegnelse for emneordssystem

Felt 554 anvendes til se-også henvisninger til stednavne som emneord.

Tilsvarende henvisninger i DBC's emneordssystem inddateres i felt 566 delfelt *e eller delfelt *q.

Delfelt *2 kan udfyldes med en betegnelse for det anvendte emneordssystem, se Indledningen.

Felt 555 Se-også henvisning til periodebetegnelse som emneord

a		Verbaliseret periodebetegnelse
b		Numerisk tidsangivelse
c		Numerisk angivelse af begyndelse
d		Numerisk angivelse af afslutning
u	G	Lokal underdeling
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnumerator
2		Betegnelse for det anvendte emneordssystem

Felt 555 anvendes til se-også henvisninger til periodebetegnelser som emneord.

Tilsvarende henvisninger i DBC's emneordssystem inddateres i felt 566 delfelt *i.

Delfelt *2 kan udfyldes med en betegnelse for det anvendte emneordssystem, se Indledningen.

Felt 556		Se-også henvisning til titel som emneord
a		Titel som emneord
b		Originaltitel som emneord
c		Uniform titel som emneord
u	G	Lokal underdeling
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnummerator

Felt 556 anvendes til se-også henvisninger til alle titler som emneord: bøger, periodica, film, musik etc.

Tilsvarende henvisninger i DBCs emneordssystem inddateres i felt 566 delfelt *t eller delfelt *r.

Felt 557 Se-også henvisning til Library of Congress emneord

a		LC emneord
b		Geografisk navn efterfulgt af emneord
c		Sted for begivenhed
d		Tid for begivenhed
e		Relation mellem emne og materiale
v	G	Formunderdeling
x	G	Underdeling, emne eller art
y	G	Underdeling, periode
z	G	Underdeling, lokalitet
å	G	Feltnummerator

Feltet anvendes til se-også henvisninger til Library of Congress emneord, dog ikke til geografiske navne, som inddateres i felt 558.

Eksempler

1. 557 *a Foot
2. 557 *a God
3. 557 *a Indians of North America *x Wars *y 1862-1865

Felt 558 Se-også henvisning til Library of Congress geografisk emneord

a		LC geografisk emneord
v	G	Formunderdeling
x	G	Underdeling, emne eller art
y	G	Underdeling, periode
z	G	Underdeling, lokalitet
å	G	Feltnummerator

Eksempler

1. 558 *a Ceylon
2. 558 *a Belgrano (Buenos Aires, Argentina)
3. 558 *a Kensington and Chelsea (London, England)
4. 558 *a London (England)
5. 558 *a Arctic Ocean

Felt 560 Se-også henvisning til MeSH emneord

a		MeSH emneord
x	G	Generel underdeling
y	G	Kronologisk underdeling
z	G	Geografisk underdeling
u		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnummerator

MeSH = Medical subject headings.

Felt 561 Se-også henvisning til Europæisk Pædagogisk Tesaurus

a	kontrolleret dansk emneord
b	kontrolleret engelsk emneord
c	ukontrolleret dansk emneord
d	ukontrolleret engelsk emneord
x	Alternativ henvisende tekst
å	G Feltnummerator

Felt 562 Se-også henvisning til AGROVOC

a		Engelske AGROVOC-emneord
b		Lokalt kontrollerede engelske emneord (ikke med i AGROVOC)
c	G	Danske oversættelser af emneordene i a og b
x		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnummerator

AGROVOC er en multilingual agricultural thesaurus, som udgives af FAO. P.t. anvendes 3. ed.

Felt 566 Se-også henvisning til DBC emneord (DBC)

f	Kontrolleret faglitterært emneord
t	Titel som emneord (faglitteratur)
e	Stednavn som emneord (faglitteratur)
s	Kontrolleret skønlitterært emneord
r	Titel som emneord (skønlitteratur)
q	Stednavn som emneord (skønlitteratur)
m	Musikalsk genre som emneord
n	Musikalsk besætning som emneord
p	Periodebetegnelse (musik)
l	Stednavn (musikkens oprindelsesland)
i	Tidsangivelse
o	Formbetegnelse
u	Niveau/brugerkategori
x	Alternativ henvisende tekst
å	G Feltnumerator

Felt 566 anvendes til se-også henvisninger i DBCs emneordssystem

Felt 567 Se-også henvisninger til emneord efter DBCs emneordssystem

f	Kontrolleret faglitterært emneord
t	Titel som emneord (faglitteratur)
e	Stednavn som emneord (faglitteratur)
s	Kontrolleret skønlitterært emneord
r	Titel som emneord (skønlitteratur)
q	Stednavn som emneord (skønlitteratur)
m	Musikalsk genre som emneord
n	Musikalsk besætning som emneord
p	Periodebetegnelse (musik)
l	Stednavn (musikkens oprindelsesland)
i	Tidsangivelse
o	Formbetegnelse
u	Niveau/brugerkategori
x	Alternativ henvisende tekst
å	G Feltnummerator
8	Sprogkode

Felt 567 anvendes til se-også henvisninger til emneord i DBCs emneordssystem anvendt i andre nationalbibliografier end den danske. Sprogkode er obligatorisk.

Delfelt *8 anvendes til sprogkode i overensstemmelse med Bilag D.

Felt 570 Se-også henvisning til NAL emneord

a		Emneord
x	G	Generel underdeling
y	G	Kronologisk underdeling
z	G	Geografisk underdeling
u		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnummerator

NAL = National Agricultural Library

Felt 590 Se-også henvisning til COMPASS emneord

a		Enkeltord
b	G	Begrebet beskrevet i flere ord, emnefrase
d	G	Underdeling, periode
c	G	Forbindende tekst
u		Alternativ henvisende tekst
å	G	Feltnummerator

COMPASS = Computer Aided Subject System.

COMPASS har i 1990 erstattet PRECIS (Preserved Context Index System).

Delfelt *a og delfelt *b kan ikke begge optræde i samme post.

Felt 667 Generel intern note

a		Note
å	G	Feltnummerator
0		Kode for Nationalbibliografien

Felt 667 anvendes til en generel intern note, som ikke hører hjemme i et af de andre notefelter.

Delfelt *å anvendes til at sammenkæde noten med det felt, den knytter sig til.

Felt 670 Note om kilde til fundne oplysninger

a		Kilde
b		Oplysninger fundet i kilden
u		Uniform resource locator (URL)
y		Tekst til link
å	G	Feltnummerator
0		Kode for Nationalbibliografien

Note med identificerende oplysninger og kilden, de er fundet i.

Flere oplysninger fra forskellige kilder sættes i hvert sit felt 670.

Delfelt *å anvendes til at sammenkæde noten med det felt, den knytter sig til.

Felt 675 Note om afprøvede kilder. Ingen oplysninger fundet

a		Kilde
å	G	Feltnummerator
0		Kode for Nationalbibliografien

I felt 675 oplyses de kilder, der er søgt i uden positivt resultat.

Delfelt *å anvendes til at sammenkæde noten med det felt, den knytter sig til.

Felt 678 Note om biografiske eller historiske data

a		Note
f	G	Tilhørsforhold
l	G	Sprog
n	G	Nationalitet
g	G	Periode
u	G	Uniform ressource identifier (URI)
y	G	Tekst til link
å	G	Feltnumerator
0		Kode for Nationalbibliografien

Felt 678 - især delfelt *a - anvendes til noter af episk karakter. Det kan f.eks. være biografiske oplysninger. Noter bør være korte og klare.

Delfelt *a anvendes til tekst, der ikke hører hjemme i et af de andre delfelter.

Delfelt *f anvendes til at angive en persons tilhørsforhold f.eks. til en institution eller en organisation.

Delfelt *l anvendes til angivelse af det eller de sprog, som personen skriver på. Der anvendes sprogkoder som i Bilag D.

Delfelt *n anvendes til angivelse af en persons nationalitet. Der findes endnu ingen internationale regler for udfyldelse af feltet. Der anvendes landekoder som i Bilag C.

Delfelt *g anvendes i forbindelse med delfelt *f, *l og *n til at angive den periode teksten i det pågældende delfelt dækker.

Delfelt *å anvendes til at sammenkæde noter med det felt, den knytter sig til.

Felt 680 Generel note til brugeren

a		Note (sumdelfelt)
i		Forklarende tekst
t		Specifikke søgetermer (headings/subdivision terms)
å	G	Feltnummerator
0		Kode for Nationalbibliografien

Delfelt *a er betegnet som sumdelfelt, da det kan erstatte de specifikke delfelter *i og *t

Delfelt *i og *t kan anvendes i kombination med *t hvis man ønsker at gøre termer direkte søgbare.

Noten kan knyttes til såvel navne som emner. Noten må ikke forveksles /sammenblandes med de forklarende henvisningstekster, som har deres egen placering i formatet.

Felt 681 Lokale noter

a		Note
i		Forklarende tekst
å	G	Feltnumerator
0		Kode for Nationalbibliografien

Note, til lokal implementering

Felt 880 Data i andet tegnsæt

a-ø		Samme delfelter som i det felt, der lænkes til
å	G	Feltnumerator
0		Kode for Nationalbibliografien
2		Kode for anvendelse som emneord

I felt 880 inddateres oplysninger i et alternativt tegnsæt svarende til oplysningerne i et af de øvrige felter. Der anvendes samme delfelter som i det felt, 880-feltet knyttes til. Felterne lænkes sammen ved hjælp af feltnumeratoren. Der kan godt være flere 880-felter i en post. De enkelte 880-felter kan enten knytte sig til samme felt i det latinske alfabet, eller der kan være 880-felter til flere felter i det latinske alfabet. Feltnumeratoren styrer, hvortil det enkelte 880-felt knyttes.